

web: www.nap.bg; 0700 18 700 Информационен център; e-mail: PRD@nra.bg

Данъчно облагане и задължителни осигурителни вноски на земеделските производители

Как се облагат доходите на регистрираните земеделски производители?

Най-общо доходите на регистрираните земеделски производители се формират от извършваната от тях стопанска дейност и от държавни помощи, субсидии и друго подпомагане от Европейските фондове. Данъчното законодателство не ги разглежда като отделни видове доход, а облагането им на първо място зависи от статута на земеделския производител, като физическо или юридическо лице.

Как се облагат доходите на физическите лица, регистрирани като земеделски производители?

Доходите на физическите лица земеделски производители се облагат по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ):

I. С данък върху общата годишна данъчна основа, ако не са търговци по смисъла на Търговския закон или не са избрали да се облагат по реда предвиден в ЗДДФЛ за едноличните търговци. В тези случаи, при определянето на облагаемия доход те имат право на:

- 60% нормативно-признати разходи за дейността за доходи, придобити от дейност по производство на непреработени продукти от селско стопанство, с изключение на доходите от производство на декоративна растителност;
- 40% нормативно-признати разходи за дейността за доходи, придобити от дейност по производство на преработени продукти от селско стопанство и от производство на декоративна растителност.

Забележки:

1. Нормативно-признатите разходи се приспадат от придобития през годината доход от стопанска дейност (в т. ч. и субсидиите), без да е необходимо лицата да доказват разходите си с първични или вторични счетоводни документи.

2. Доходите, в т. ч. и субсидиите се смятат за придобити на датата на плащането - при плащане в брой; на датата на заверяване на сметката на получателя или датата на получаването на чека – при безналично плащане или на датата на получаването на престацията – при плащане в натура.

Данъчната ставка на данъка върху общата годишна данъчна основа е 10 на сто.

Физическите лица – земеделски производители, които подлежат на облагане по този ред, дължат авансов данък по реда на чл. 43 от ЗДДФЛ. Когато платещът на доходите не е предприятие или самоосигуряващо се лице, както и когато лицето, придобиващо дохода, е самоосигуряващо се и е декларирало това обстоятелство пред платеща на дохода, размерът на авансовият данък се определя и данъкът се внася от лицето, придобило дохода. Сроктът за внасянето на данъка е до края на месеца, следващ тримесечието на придобиването на дохода, като за доходи, придобити през четвъртото тримесечие на годината данък не се дължи.

II. С данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 от ЗДДФЛ, ако са еднолични търговци. С този данък се облагат и физически лица, които не са търговци по смисъла на Търговския закон, но са избрали да се облагат като еднолични търговци до 31 декември на предходната година. От 01. 01. 2014 г. и за физическите лица, регистрирани като земеделски производители, които са регистрирани по ЗДДС, е въведена възможност за избор на реда на облагане. Доходите на тези лица се облагат с данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 от ЗДДФЛ - като едноличните търговци, само ако лицата сами изберат този ред на облагане. Декларацията с която се упражнява правото на избор от регистрираните по Закона за данък върху добавената стойност лица за 2014 г. се подава в срок до 31 януари 2014 г.

В тези случаи земеделските производители определят облагаемия доход от стопанската си дейност (в т.ч. и от субсидии и други подобни плащания) като прилагат правилата на Закона за корпоративното подоходно облагане за формиране на данъчната печалба. Данъчната ставка е 15 на сто.

Едноличните търговци, регистрирани като земеделски производители, имат право да преотстъпват данъка върху годишната данъчна основа в размер до 60%, ако стопанската им дейност е за производство на непреработена растителна и животинска продукция, при условията за преотстъпване на корпоративен данък, регламентирани в чл. 189б от Закона за корпоративното подоходно облагане (виж по-долу) и при условие, че не се определят като „предприятие в затруднение”.

Забележка: Физическите лица, регистрирани като земеделски производители, които са избрали да се облагат по реда за едноличните търговци не могат да ползват преотстъпване на данък по реда на ЗКПО.

Физическите лица, в т.ч. и еднолични търговци – земеделски производители, които подлежат на облагане по този ред, правят авансови вноски при данъчна ставка 15 на сто при условията и по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Доходите от дейността на физическите лица, регистрирани като земеделски производители, включително извършващите дейност като еднолични търговци, за производство на непреработена растителна и животинска продукция, с изключение на доходите от производство на декоративна растителност, изплатени през 2010, 2011, 2012 и 2013 г. под формата на държавни помощи, субсидии и друго подпомагане от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, от Европейския фонд за развитие на селските райони и от държавния бюджет, не се включват в облагаемия доход и не подлежат на облагане с данък, когато са за 2009 г. или за предходни години. Тези доходи се декларират в годишната данъчна декларация по чл. 50 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица за съответната година (2010, 2011, 2012 или 2013 г.).

Как се облагат юридическите лица – земеделски производители?

Тези лица подлежат на облагане с корпоративен данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО). Данъчната основа за облагане с корпоративен данък се формира по общия ред на ЗКПО чрез преобразуване за данъчни цели на счетоводния финансов резултат. Данъчната ставка е в размер на 10 на сто. Тези лица правят авансови вноски за корпоративен данък по реда на ЗКПО, предвиден и за останалите данъчно задължени по този закон лица.

Относно данъчното третиране на счетоводните приходи от различни субсидии е необходимо да се има предвид, че те се включват при определяне на данъчната основа за облагане с корпоративен данък предвид обстоятелството, че ЗКПО не съдържа специални разпоредби за тяхното данъчно третиране, различно от счетоводното.

Предвидено е данъчно облекчение за данъчно задължените лица, **регистрирани като земеделски производители**, което се изразява в преотстъпване на корпоративен данък в размер **до 60 на сто**, за данъчната им печалба от дейност по производство на непреработена растителна и животинска продукция.

По смисъла на законодателството в областта на държавните помощи това данъчно облекчение представлява **държавна помощ** за земеделски производители, която е нотифицирана от България и с Решение на Европейската комисия (С (2011)863 от 11.02.2011 г. се обявява за съвместима с чл. 107, параграф 3, буква „в” от Договора за функционирането на ЕС. Постановеният срок относно действието на преотстъпването по реда на ЗКПО е до 31 декември 2013 г. За 2014 г. следва да се има предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИДЗКПО (ДВ бр. 100/2013 г.), която постановява, че **за 2014 г. данъчното облекчение по чл. 189б се прилага след постановяване на положително решение от Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи**. При условие че Европейската комисия постанови положително решение до 31 март 2015 г., данъчното облекчение може да се приложи за 2014 г. Преотстъпване на авансови вноски за корпоративен данък на земеделските производители не се допуска до датата на положителното решение на Европейската комисия.

Условията за преотстъпване и за инвестиране на преотстъпения данък са следните:

Корпоративният данък се преотстъпва в размер до 60 на сто, когато са изпълнени **едновременно** следните условия:

1. преотстъпеният данък се инвестира в **нови сгради и нова земеделска техника**, необходими за извършване на дейността по производство на непреработена растителна и животинска продукция, в срок до края на годината, следваща годината, за която се ползва преотстъпването;

2. активите по т. 1 са придобити при пазарни условия, съответстващи на такива при несвързани лица;

3. дейността по производство на непреработена растителна и животинска продукция трябва да продължи да се осъществява за период от поне три години след годината на преотстъпване, като това обстоятелство се декларира всяка година до изтичане на тригодишния срок с годишните данъчни декларации;

4. преотстъпеният данък не трябва да превишава 50 на сто от стойността на активите по т. 1.

5. активите по т. 1 не може да заместват съществуващи активи;

6. за активите по т. 1 земеделският производител не е бенефициент по някоя от следните помощи:

а) помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

б) минимална помощ по смисъла на Регламент (ЕО) № 1535/2007 на Комисията от 20 декември 2007 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност към помощите de minimis в сектора на производството на селскостопански продукти (ОВ, L 337/35 от 21 декември 2007 г.);

в) финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони;

г) всяка друга публична финансова помощ от националния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз.

Задължителни осигурителни вноски на регистрираните земеделски производители.

Регистрирани земеделски производители по смисъла на Кодекса за социално осигуряване са физическите лица, които произвеждат растителна и/или животинска продукция, предназначена за продажба, и са регистрирани по установения ред. Същите придобиват качеството на „регистриран земеделски производител“ от датата на вписването му в регистъра по чл. 5 от Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители и притежава това качество до деня на отписването му, при условие, че ежегодно до 28 февруари заверява регистрационната си карта в областна дирекция „Земеделие“. Ако лицето не завери регистрационната си карта до определения срок, губи качеството си на регистриран земеделски производител за следващата стопанска година.

Регистрираните земеделски производители се осигуряват задължително за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт върху месечен осигурителен доход между минималния и максималния месечен размер на дохода, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година. По свой избор те могат да се осигуряват и за общо заболяване и майчинство. Осигурителните вноски са за тяхна сметка и се дължат авансово през календарната година върху месечен осигурителен доход между минималния и максималния месечен размер на дохода, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. Минималният месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски производители за 2014 г. е 240 лв., а максималният – 2400 лв. Лицата, регистрирани като земеделски производители, когато едновременно с тази дейност упражняват и друга дейност в качеството си на самоосигуряващи се лица, се осигуряват върху минималния месечен осигурителен доход, определен за самоосигуряващите се лица (420 лв).

Регистрираните земеделски производители, произвеждащи преработена растителна и/или животинска продукция и придобили доходи за съответната година, определят окончателен размер на осигурителния си доход и дължимите осигурителни вноски в приложението към годишната си данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ – Справката за окончателния размер на осигурителния доход (Таблица 1 и Таблица 2). Годишният осигурителен доход се определя като разлика между декларирания или определения с влязъл в сила ревизионен акт по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс облагаем доход от упражняване на съответната трудова дейност и сбора от доходите, върху които са внасяни авансово осигурителни вноски.

Когато с данъчната декларация за предходната година са декларирани доходи, получени за извършена дейност през минали години, или е определен с влязъл в сила ревизионен акт по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс по-висок или по-нисък облагаем доход, лицето подава и коригираща справка за осигурителния доход за съответната година в срока на подаване на данъчната декларация.

Окончателните осигурителни вноски се дължат върху годишния осигурителен доход в размерите за фонд „Пенсии“, допълнително задължително пенсионно осигуряване и здравно осигуряване.

При определяне на годишния осигурителен доход на регистрираните земеделски производители, произвеждащи преработена растителна и/или животинска продукция не се вземат предвид сумите, получени под формата на държавни помощи, субсидии и друго подпомагане от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и от държавния бюджет. Тези средства са подпомагане във връзка с изпълнение на определени национални мерки или реализиране на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз, а не възнаграждения за положен труд.

Регистрираните земеделски производители, произвеждащи непреработена растителна и/или животинска продукция, не определят окончателен размер на месечния осигурителен доход за тази дейност. Непреработена растителна и животинска продукция е всеки първичен продукт, получен от растенията и животните, който се използва в естествен вид, без да е подлаган на технологична обработка и преработка, в резултат на която да са настъпили физикохимични изменения в състава.

Пример за определяне на авансови задължителни осигурителни вноски на регистриран земеделски производител, при минимален месечен осигурителен доход за 2014 г. – 240 лв.:

о За родените преди 1 януари 1960 г.:

1. За държавно обществено осигуряване:

о За фонд „Пенсии“:

17.80% от 240 лв. = 42,72 лв.

о По желание - за фонд „Пенсии” и фонд „Общо заболяване и майчинство”:

21.30% от 240 лв. = 51,12 лв.

2. За здравно осигуряване:

8% от 240 лв. = 19,20 лв.

о За родените след 31 декември 1959 г.:

1. За държавно обществено осигуряване:

о За фонд „Пенсии”:

12,8% от 240 лв. = 30,72 лв.

о По желание - за фонд „Пенсии” и фонд „Общо заболяване и майчинство”:

16.30% от 240 лв. = 39,12 лв.

2. За допълнително задължително пенсионно осигуряване :

5% от 240 лв. = 12,00 лв.

3. За здравно осигуряване:

8% от 240 лв. = 19,20 лв.

В какъв срок се внасят осигурителните вноски?

Осигурителните вноски се внасят до 25-то число на месеца, следващ месеца, за който се дължат. В същия срок се внасят вноските, и когато регистрираният земеделски производител е член на осигурителна каса.

Какви декларации подават регистрираните земеделски производители?

- **Ако са физически лица:**

о **Един път годишно: Годишна данъчна декларация** за облагане доходите на физическите лица (по чл. 50 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица). Тя се подава в срок до 30 април на годината, следваща годината на получаване на дохода. Дължимият данък се заплаща в същия срок.

о **Един път годишно: Декларация образец 6** „Данни за дължимите вноски и данък по чл. 42 ЗДДФЛ” по Наредба № Н-8 от 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица (Наредба № Н-8 от 29 декември 2005 г.). Тази декларация се подава един път годишно, до 30 април за предходната година

о **Ежемесечно: Декларация образец 1** „Данни за осигуреното лице” по Наредба № Н-8 от 29 декември 2005 г. Подава се ежемесечно, до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят данните.

о **Декларация образец 5** „Авансово внесени социални и здравноосигурителни вноски” по Наредба № Н-8 от 29 декември 2005 г. – подава се от тези самоосигуряващи се лица, които се осигуряват само за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт и за определени периоди са внесли авансово осигурителните си вноски. Подава се само за пълни календарни месеци с еднакъв месечен осигурителен доход. Декларацията се подава до 25-о число на месеца, следващ първия месец от периода, за който са внесени осигурителните вноски.

о **Три пъти годишно**, в сроковете за внасяне на дължимите данъци: **Декларация по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ и по чл. 201, ал. 1 от ЗКПО**. Декларацията се подава от земеделски производители - еднолични търговци или самоосигуряващи се лица, които в качеството си на платци на доходи са задължени да удържат и внасят данъци по реда на ЗДДФЛ, както и от физически лица, които сами определят и внасят дължимия авансово данък за доходите от стопанската им дейност като земеделски производители.

- **Ако са юридически лица:**

о **Един път годишно: Годишна данъчна декларация** за облагане с корпоративни данъци (по чл. 92 от Закона за корпоративните данъци) заедно с Годишен отчет за дейността. Подава се в срок до 31 март на следващата година. Дължимият данък се заплаща в същия срок.

о **Три пъти годишно**, в сроковете за внасяне на дължимите данъци: **Декларация по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ и по чл. 201, ал. 1 от ЗКПО**.

Декларацията се подава от земеделски производители - юридически лица, които в качеството си на платци на доходи са задължени да удържат и внасят данъци по реда на ЗКПО.

Прилагане на Закона за данък върху добавената стойност по отношение доставките на зърнени и технически култури в сила от 1 януари 2014 г., т. нар. „обратно начисляване на ДДС“

От 01 януари 2014 г. се въведе нова схема на облагане с данък върху добавената стойност (ДДС) на доставките на стоките, посочени в част втора на Приложение № 2 от закона, т. нар. „механизъм на обратно начисляване“.

Механизмът на обратно начисляване изисква при доставка на посочените в приложението стоки ДДС да е изискуем от получателя по доставката, когато той е регистрирано по закона лице, независимо дали доставчикът е данъчно задължено или данъчно незадължено по закона лице (чл. 82, ал. 5 от ЗДДС).

Кога се прилага Глава деветнадесета "а" от ЗДДС?

Механизмът за обратно начисляване на данъка се прилага за доставки на зърнени и технически култури с място на изпълнение на територията на страната, когато едновременно са изпълнени следните условия:

- стоките, предмет на доставката са изрично посочени в част II от приложение № 2 към Глава деветнадесета „а” от ЗДДС и се класират със съответния тарифен код от Комбинираната номенклатура, установена с Приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/ 87 на Съвета от 23.07.1987 г. относно тарифната и статистическата номенклатура и Общата митническа тарифа. В случаите, при които и след извършена обработка стоката се класира по тарифен код посочен в част II от приложение № 2 от Комбинираната номенклатура, за целите на данъчното третиране на доставката по ЗДДС, остава без значение начина на разфасоване или опаковане на стоката.

- получателят по доставката е регистрирано по ЗДДС, независимо дали доставчикът е данъчно задължено или данъчно незадължено лице.

Има ли изключения от обхвата на Глава деветнадесета "а" от ЗДДС?

Глава деветнадесета "а" от ЗДДС не обхваща вътреобщностните доставки и придобивания, тристранни операции, вноса и доставките на стоки, изпращани или превозвани извън територията на европейския съюз (износа).

При доставка на стоките или услугите по приложение № 2, когато получателят не е регистриран по ЗДДС, данъкът върху добавената стойност е изискуем от доставчика - регистрирано по ЗДДС лице. Доставчикът начислява данъка на основание чл. 86, ал. 1 от ЗДДС като издава данъчен документ (фактура/ известие), в който посочва данъка на отделен ред, отразява документа в дневника за продажбите за съответния данъчен период и включва размера на данъка при определяне на резултата за този данъчен период в справка-декларацията по чл. 125 за същия период.

Кога възниква данъчно събитие и изискуемост на данъка?

Данъчното събитие при доставки на стоките или услугите, посочени в приложение № 2 възниква съгласно общите правила на закона.

При доставки на стоките, посочени в част втора на приложение № 2 от ЗДДС, данъкът става изискуем по реда на чл. 25, ал. 6 и 7 от закона (на датата на възникване на данъчното събитие, а в случаите на авансово плащане при плащането).

Как се начислява на данъка?

Данъкът се начислява от получателя на основание чл. 163б от закона чрез издаване на протокол, както следва:

- Когато доставчикът е данъчно задължено лице (например: едноличен търговец, търговско дружество, земеделска кооперация, и т.н.) данъкът се начислява с протокол по чл. 117, ал. 2 от ЗДДС за всяка доставка поотделно. Протоколът се издава в 15-дневен срок от датата, на възникване на данъчното събитие по доставката, а в случаите на авансово плащане - в 15-дневен срок от плащането.
- Когато доставчикът не е данъчно задължено лице (напр. физическо лице, което не е едноличен търговец), данъкът се начислява от получателя чрез издаване на общ протокол за всички доставки, за които данъкът е станал изискуем през съответния данъчен период. Този протокол се издава на последния ден на този данъчен период и се отразява в дневника за продажбите в същия период.

Право на данъчен кредит

Доставките по глава деветнадесета "а" от ЗДДС са облагаеми по смисъла на ЗДДС, поради което за регистрираните по закона лица възниква право на приспадане на данъчен кредит за получените стоки или услуги, които се използват както за извършване на доставки на стоки по част II на приложение № 2 към глава деветнадесета "а" от ЗДДС, така и на други облагаеми доставки.

Правото на приспадане на данъчен кредит възниква, както за начисления данък от други регистрирани лица, така и за самоначисления данък по реда на чл. 163б от ЗДДС.

Как се документират доставките?

Данъчно задължено лице, което извършва доставка по стоки, посочени в част II на приложение № 2 от закона, документира същите с издаване на фактура, в която като основание за неначисляване на данъка се посочва "чл. 163а, ал. 2 ЗДДС" или "обратно начисляване по чл. 163а, ал. 2 ЗДДС", или "обратно начисляване ", или друг равнозначен израз от който да е видно, че доставката попада в този режим.

Какви са условията за ускорено възстановяване на данък?

При изпълнение на предвиденото условие земеделски производител за последните 12 месеца преди текущия месец да е извършил облагаеми доставки със ставка 20 на сто на произведените от него стоки по приложение № 2, част втора, на обща стойност повече от 50 на сто от общата стойност на всички извършени от него облагаеми доставки, ДДС се възстановява ускорено в рамките на 30 дни от подаване на справка-декларация.

- Когато са налице посочените условия за ускорено възстановяване при възложена проверка данъкът се прихваща или възстановява в 30-дневен срок,
- а при възложена ревизия данъкът се прихваща или възстановява изцяло, или частично в 30-дневен срок от връчване на заповедта за ревизия в размер, представляващ разликата между декларирания данък за възстановяване и размера на данъците и задължителните осигурителни вноски, които обосновано се очаква да бъдат установени при ревизията.

Длъжни ли са земеделските производители да регистрират продажбите си чрез фискален апарат?

Всяко лице е длъжно да регистрира и отчита извършваните от него продажби на стоки или услуги във или от търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство или касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност, освен когато плащането се извършва чрез внасяне на пари в наличност по платежна сметка, кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги.

Освободено от задължението да използва фискално устройство за отчитане на продажбите е физическо лице, което отговаря едновременно на следните изисквания:

- не е търговец по смисъла на Търговския закон;
- извършва продажби на собствена и непреработена селскостопанска продукция;
- търговския обект не се намира на територията на лицензирана стокова борса и тържище или не е закрито помещение, като магазин, склад или други подобни.

Необходимо е да се има предвид следното:

При продажбата на стоки- зърнени и технически култури, за които приложение намира механизмът за обратно начисляване на данъка и получателят е регистриран по ЗДДС лице, продажбата следва да се регистрира в група "А" на фискалните устройства /стоки и услуги, продажбите на които са освободени от облагане с данък, за стоки и услуги, продажбите на които се облагат с 0 % ДДС, както и за продажби, за които не се начислява ДДС/.

При положение, че получателят по тези доставки не е регистриран по ЗДДС лице, данъкът е изискуем от доставчикът по общия ред на закона. Тази доставка се регистрира от доставчика чрез фискално устройство по общия ред на Наредба Н-18, като доставката се отнася в данъчна група „Б”.

Промени в реда за плащане на данъци и осигурителни вноски от 2013 г.

От началото на март 2014 г. плащанията на задълженията за данъци и осигурителни вноски се извършват по 4 банкови сметки към съответната териториална структура на НАП.

Четирите банковите сметки са за:

- Централен бюджет – по тази банкова сметка се превеждат всички задължения за ДДС, годишни и авансови вноски по ЗКПО, включително данъци при източника,

авансови, окончателни и данъци при източника на данъка върху доходите на физическите лица и други данъци. По тази сметка се превеждат и глоби и имуществени санкции, наложени от органите на НАП, както и лихвените плащания по просрочени задължения към централния бюджет;

- Вноски за социално-осигурителни фондове – по тази сметка се превеждат вноските за ДОО от осигурителите и самоосигуряващите се лица, включително лихвените плащания;
- Вноски за Националната здравно-осигурителна каса (Вноски за здравно осигуряване) – за внасяне на вноски за здравно осигуряване от осигурителите и самоосигуряващите се лица, включително лихвените плащания;
- Вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Ред за погасяване на задълженията

За всяка от четирите сметки е приложим принципът за погасяване на най-ранното по падеж задължение.

След промените, всяко наредено плащане, срещу което има задължение, се обвързва автоматично без да се изчаква изтичането на крайния срок за плащане. Тази промяна дава право на лицата да погасяват задълженията си преди изтичане на крайния срок, което от своя страна дава право на избор (в рамките на определен период от време) кое задължение да бъде погасено. Този избор ще се осъществи чрез подаване на съответната декларация за задължението, което лицето иска да погаси, преди подаване на декларация за други задължения.

За всеки отделен вид задължение (данък, осигурителна вноска и т.н.) се запазва въведеното от края на 2013 г. облекчение на погасяване на публичните задължения, събирани от НАП, а именно първо се погасяват всички главници, а едва след това лихви.

Нови кодове за вид плащане

Едновременно с откриването на новите сметки за плащания към бюджета от 1 март 2014 г. се откриват три нови кода за вид плащане:

- 11 00 00 - за плащане за данъци (приходи на централния бюджет)
- 55 11 11 - за плащания за социалноосигурителните фондове към НОИ
- 56 11 11 – за здравни вноски (приходи към НЗОК)

Всички плащания за ДЗПО продължават да се превеждат с код за вид плащане 58 11 11.

Общият код за вид плащане на данъци и осигурителни вноски, който се ползваше при действието на единната сметка, се закрива.

Запазват се правилата (познати от миналата година), по които самоосигуряващите се лица могат чрез подаване на заявление по образец, да изберат кои задължения за здравни вноски и лични социално-осигурителни вноски желаят да погасят.

Преходен период

За онези физически и юридически лица, за които към момента на влизане в сила на промените в ДОПК, в данъчно-осигурителната им сметка съществуват надвнесени суми, е предвиден преходен период от 3 месеца, в който могат да подадат писмено заявление, в което да заявят към коя от новите 3 сметки (за данъци, за социално-осигурителни вноски или за здравни вноски) да бъде насочен наличният остатък. Лицата, в чиито данъчно-осигурителни сметки към влизането в сила на промените в ДОПК няма надвнесени суми не се изисква подаването на заявления или контакт с НАП.

НАП напомня на регистрираните земеделски производители, че могат да направят електронна справка за състоянието на данъчно-осигурителната си сметка. Най-лесният начин за справка е проверка на задълженията чрез ПИК код.

Как да получа своя ПИК?

Във всички офиси на НАП се издава ПИК за достъп до електронни услуги без електронен подпис. Получаването на ПИК става след подаване на заявление, лично или чрез упълномощено лице. Заявлението може да се подаде във всеки офис на НАП, но се получава само в компетентния офис на НАП (по постоянен адрес за физически лица).

Чрез този код клиентите на администрацията могат да направят:

- Справка за осигурителен доход - предоставя информация за това върху каква сума работодателят внася осигурителни вноски на съответния гражданин.
- Справка за активен трудов договор - съдържа информация за сключените и прекратените трудови договори, получена на базата на подадените от работодателите уведомления.
- Справка за задължения за данъци и осигурителни вноски - съдържа информация за всички задължения за данъци и осигурителни вноски.
- Справка за извършени плащания.
- Справка за членство в пенсионен фонд
- Подадат искане за издаване на документ

В какъв срок ще получа своя ПИК?

В момента, ако подавате заявление в офиса на НАП по постоянния си адрес или адрес на управление за юридически лица. Ако сте подали заявление в друга структура на НАП, срокът в който можете да получите своя ПИК е 7-дневен.

Плащане на данъци и осигурителни вноски:

Данъците и осигурителните вноски се плащат:

- **по банков път** - осигурителните вноски се внасят по банковата сметка на компетентната териториална дирекция на НАП, по която се внасят приходите на централния бюджет.
- **с пощенски запис.**
- **по интернет** чрез електронната услуга на НАП за плащане на данъци и осигурителни вноски по интернет

Повече информация за декларирането и плащането на данъци и осигурителни вноски може да се намери на сайта на НАП www.nap.bg.

Консултации може да получите и по телефона от Информационния център на НАП 0700 18 700, на цената на стандартен телефонен разговор.